

ДОНКОГЛОВА Н.А.,

науковий співробітник кафедри фінансів

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

ПРОФЕСІЙНО ЗНАЧИМІ ЯКОСТІ ВИКЛАДАЧА ВНЗ

В сучасних умовах педагогічна діяльність у вищих навчальних закладах (ВНЗ) передбачає не тільки високий професійний рівень викладача та обізнаність у предметі, але й висуває ряд вимог до самої особистості викладача. Так, особливої уваги набувають професійно значимі особистісні якості, які включають інтелектуальну й емоційно-вольову сторони особистості, і, відповідно, впливають на результат професійно-педагогічної діяльності і визначають індивідуальний стиль викладача.

Існують різні підходи до визначення особистісних якостей, що є важливими з точки зору ефективності педагогічної діяльності. Більшість вчених сходяться на виокремленні групи якостей, що включає домінантні, периферійні, негативні і професійно недопустимі якості [1].

Для визначення якостей викладача, що є найбільш важливими з точки зору студентів було проведено опитування студентів 3-6 курсів спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» Національного університету «Києво-Могилянська академія». При проведенні опитування студенти мали визначити, які якості викладача вони відносять до окремих зазначених вище груп.

Домінантними вважаються якості, відсутність яких унеможлиблює ефективне здійснення педагогічної діяльності. До таких якостей студенти віднесли, в першу чергу, якості, які безпосередньо пов'язані з викладацькою діяльністю: інноваційний стиль науково-педагогічного мислення, сучасні підходи до організації навчального процесу, застосування нових методів обробки та представлення інформації студентам, креативність в організації семінарських та практичних завдань; а також важливі на їх погляд

загальнолюдські якості: гуманність, соціальна активність та громадська відповідальність, інтелігентність, правдивість, справедливість, порядність.

Периферійними вважаються якості, які не здійснюють вирішального впливу на ефективність педагогічної праці, проте сприяють її успішності. Серед таких якостей опитані студенти на першу місце поставили привітність та почуття гумору.

Серед негативних якостей, які призводять до зниження ефективності педагогічної діяльності, студенти виділили байдужість до предмета, який викладається та байдужість до самих студентів.

Професійно недопустимими якостями, що ведуть до професійної непридатності викладача: упередженість та мстивість, грубість, а також некомпетентність у питаннях викладання.

Знання та розуміння професійно-значимих особистісних якостей сучасного викладача, усвідомлення їх впливу на студентів та ефективність навчального процесу дозволить сучасному викладачу діагностувати себе на предмет своєї професійної готовності до викладацької діяльності, а також дасть можливість визначати шляхи подальшого розвитку позитивних якостей і викорінення негативних. Адже особистісні якості викладача багато в чому виступають основою для формування атмосфери викладання і за наявності потрібних є засобом поліпшення ефективності його діяльності [2].

Використані джерела:

1. Божик М. В. Професійні та особисті якості вчителів-предметників і особливості їх формування засобами професійно-прикладної фізичної підготовки // *Pedagogics, Psychology, Medical-Biological Problems Of Physical Training And Sports*. – 2009. – С. 17.

2. Брюховецька О. В. Професійно значущі якості особистості викладача вищого навчального закладу // *Післядипломна освіта в Україні*. – 2012. – Т. 1. – №. 20. – С. 74-78.